

Az előfizetés ára:
 egész évre 8 frt.
 fél évre 4 frt.
 negyed évre 2 frt.
 Kérjegyzőknek és néptanítóknak:
 egész évre 6 frt., fél évre 3 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
 Előfizethető és egyes lappeldá-
 nyokat venni lehet a kiadóhiva-
 talban. Traub E. és társa, Valentin
 Károly, Böhm M., Luzzovics L.,
 Veidinger N.
 üzletben és a fődohánytőzszeben.
A hirdetések ára:
 Mindenkor árjegyzék szerint.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 k.
 Nyilttérben egy sor . . . 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu lap.

Hirdetéseket elfogad: Külföldön:
 Barea J. és Társa Erfurtban,
 Haasenstein és Vogler, Steiner A.
 Hamburgban, Daube G. L., Knoll
 Ignác Frankfurtban, Oppellik A.,
 Schalek Henrik, Mosse Rudolf,
 Bécsben. Magyarországon: Neu-
 berger és Braun, Goldberger A.
 V., Lang Lipót, Schwarz Gyula
 Somogyi E. „Első magyar nemzet-
 közti irodá”-ja Budapesten, kiadó-
 hivatalunk és Janovszky H. király-
 utczában levő hirdetések levétel.
 irodája Pécssett.

Megjelen hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.	Szerkesztőség: Király-utca 20. sz. Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.	Kéziratok nem adatnak vissza.
--	---	----------------------------------

A szülők figyelmébe.

Az iskolai év kezdete nem sokára ismét beköszönt. Számos szülő azon töpreng: melyik iskolába adja gyermekét: a gymnásiumba-e vagy a reáliskolába? Egészen véve azonban valamennyi a tudományos pályákra akarja gyermekét kiképeztetni.

A tudományos életpályák feltételeivel a nagy közönség épen nincs tisztában; vagy legalább a szülői szeretet, hűség és nagyraagyás a legtöbb apát és anyát annyira elvakítja, hogy gyermekének a tudományos pályákra való alkalmatlan voltát belátni teljesen képtelen. Kevesen tudják vagy ismerik el, hogy e pályák feltételei nemcsak egy kis memoria, olyan a milyen lágy-meleg buzgóság és szorgalom (habár számosan még ezek nélkül is fej-munka után akarnak megélni), meg egy kis protectió, a mit szerencsének szokás nevezni; hanem főképp olyan kiváló rátermetség és vasakarát, mely aránylag kevés emberben van meg.

A naponként látható ezer meg ezer példa ellenére nem tudja vagy nem akarja továbbá a nagy közönség belátni, hogy a tudományos, vagy jobban mondva az inproductiv pályák hálátlanok; legalább azokra nézve, akik kiváló rátermetség és önzetlen buzgóság nélkül léptek e pályák valamelyikére s azt gyarlón vagy gépiesen töltik be. A nagy közönség csak annyit lát, hogy az ügyvéd, a bíró, a tanár, sőt még a legkisebb irnok is kikefélt ruhában jár és „munka nélkül kényelmesen él;“ míg az iparos csak vasárnap tehet keményített gallért, s a keze ekkor is elárulja, hogy egész héten át dolgozott.

A mely szülő megtanult írni és olvasni, bizonyára azon lesz, hogy gyermeke ennél többet tudjon. Ez a törekvés jogos, sőt tiszteletre méltó; de az már nagy megtévedése a józan ítéletnek, midőn egy szegény, vagy nem szegény hivatalnok méltóságán alulinak tartja gyermekét a műasztalosságban, lakatosság-, timárság, vagy

kocsigyártásban kiképeztetni, és elnézi, hogy az proletár, vagy legjobb esetben örökös irnok legyen. Lehet valakinek tehetsége és nagy hajlama a zenére, a nélkül, hogy a mennyiségben iránt a legkisebb fogékony-sága volna. Ezért a gyenge hivatalnokból jeles iparos lehetett volna a legtöbb esetben. Hány meg hány pályatévészett emberrel találkozunk uton-utfélen; mert az előítéletek nem engedik, hogy kiki tehetségéhez alkalmas pályát válasszon.

Ilyen vak előítélet nálunk — mely ma még igen erős — hogy a köznapiságból egyedül a tudományos pályák révén lehet kiemelkedni. Pedig ha elfogulatlanul tekintjük, itt van az ember igazán eltemetve, ha csak nem bír kiváló képességgel és a mi szintén földolgoz: egész odaadó önzetlen buzgalommal a választott szak iránt.

Korunkat méltán vádolják az anyagiak hajhászásával. Valóban a legrutabb önzés, a könnyen és gyorsan meggazdagodás reménye az a

A „Pécs“ tárczája.

Siklós.
(Folytatás.)

Hajdani és mostani birtokosai.

Kik birták Siklóst személyesen és nevezetesen mindjárt a Magyarok letelepedése után? nem tudom, de talán más sem; hogy közönségesen Baranya Vármegyét és abban helyezettett Siklóst (ha állt) Etu vezér birta, arra megtanított Pálma,* midőn írja, hogy a győzedelmes Árpád az elnyert földet felosztván vitézei közt, Baranya Vármegyét az abban helyezettett Szekeső várral adta Etu vezérnek, ki azon lét Kun vezérek közül való volt, kik Kioviánál a Magyarokkal összekapcsolták magokat.** Nem számlálom tehát a Magyarok bejövetelelő kezdve Siklós birtokosait, hanem csak 1191 esztendőitől. Az említett idő előtt birta Suklósi Simon, ki a Kanok nemzetségéből vette eredetét; meghalászás után gróf Suklósi Simonnak két örököse maradt, t. i. gróf Buchk és Gula, kik által megkérgetett a pécsi káptalan, hogy egy tagját kiküldené a törvényes osztozásnak megbizonyítására, a levél, melyet a Káptalan

törvényes osztozás végett adott, így szól: „Farchasius Quinque Ecclesiarum Praepositus etc. ad petitionem comitis Buchk et Jule filiorum Simonis de Suklós de genere Kan unum ex nobis magistrum Petrum Concanonicum nostrum ad ordinationem, sen divisionem quam inter se habere infendebant, transmissimus.“ Kinek jelenlétében meg is történt az osztozás (a mint megvallották a grófok és a kiküldött kanonok, így: hogy az északi része Siklósnak minden hozzá tartozandó jövedelmekkel legyen Buchk grófé, a déli része pedig Jula grófhhoz tartozzon.

Ezen Suklósiak nemzetsége birta sok ideig, a mint kitetszik a feljebb említett levélből, melyet Suklósi Péter irt 1300 esztendőben, a ki is valószínűleg a feljebb nevezett Suklósiak nemzetségéből vette eredetét, mivel ezen levélben vallja magát Jule maradékának: „Magister Petrus, filius Comitis Nicolai de Suklós et progenie Magni Jule Báni.“ Meddig maradt még fenn ezen Nemzetség? nem tanítanak történet Iróink, sem okleveleink, mindazonáltal úgy látszik, hogy Suklósi Péter unokái nehezen érték emberkört, mert ezeknek ideje lehetna csaknem oda, hol híhető, hogy már G a r á k birták Siklóst.**)

Hogy s mikép jutott Garák nemzetségére Siklós? a meghatározás kétséges; nekem úgy tetszik, hogy ezen birtokot kapta Gara Miklós, Makoviai Bán, Nagy Lajos Királyunktól; mert bizonyos az, hogy Garát az említett nagy király az ő vitézi tetteiért, kivált melyeket az Oláhok ellen viselt háboruban tett, a közönséges nemesi karból kiemelte*) és

*) Gyenge tehetségű Nemesek valának Garák Nagy Lajos előtt; — eredetüket vették hasonló nevezetű helységről, a hol annak utána roppant épületeket emeltek, világosan írja Laurentius a Monacis: Editus (Palatinus) urbe Gara pingvi tellure locata, Qua Sava multifido citra praeterfluit alveo, Altius unda Dravi, rapido qui gurgite currens, Histrumque potentior intrat.

A tudósok közönségesen megegyeznek, hogy a hajdani Garavár maradványai legyen Gorian nevezetű helység, mely most a Diakovári Püspökségé és nem messze esik Diakovártól, a mi legtöbbet vet a fontba, hogy elhiggyük Gara várát Gorianban állani, mivel úgy adják elő történet Iróink, hogy Gara várától nem messze, melly Diakoboz (Diakovárhoz) igen közel volt, fogattatott el Mária Erzsébet királynéval 1386. Annál is inkább, hogy most is valagnak maradványai a hajdani Gara várnak Gorianban.

*) Notitia Rerum Hungar. Tom. I. **) Szekeső most birja a Tek. Bécsán Nemzetség. Lásd Tud. Gyűjt. 1820. XII. köt. 68. lapon röviden.

*) Koller Append. I. pag. 283. **) A Tek. Ns. Somogy Vármegyében virágzó Siklósy Nemzetség Maximilián Kiraytól nyerte Nemességét.

második tényező, a mi hajtja, vonja az emberek kilencztedét a tudományos pályák felé; holott épen ezeken kívántatik a legtöbb önfeláldozás, megfeszített munka már a készülés alatt és épen ezeken van — ma még a kiválóan hivatottaknak is legkevesebb kilátásuk a meggazdagodásra.

A jobbágyság eltörlése s általában a szabadabb eszmék elterjedésével az iskolázottság nagy arányokat öltött; a mi érthető és örvendetes jelenség; de míg pl. Németországban a vagyonos ifjak igen nagy száma egyedül magáért a tudományért tanul és pedig nemcsak annak látszatáért tanulja a jogot, mint nálunk, hanem a természettudományokat, nyelveket, bölcsészetet stb is: addig nálunk a tudománnyal kenyeret akarnak keresni; a mire biz az nem igen alkalmas, kivált ha ezt olyan számosan teszik, mint nálunk. A középiskolai tanulók számának ma észlelhető jelentékeny emelkedése csak akkor volna örvendetes jelenség, ha egy felől a tanultság szükségének érzete általános volna a társadalom minden osztályában, másfelől, ha a tanultságnak a gyakorlati — termelő és feldolgozó pályákon is szükségét érezné a nagy közönség. De mit látunk? A falusi köznép az irni-olvasni-tudást ma is fényűzésnek tartja; ezért az iskolába nem járó tanköteles gyermekek száma sok megyében ma is jelentékeny. Iparos osztályunk pedig, sőt általában az értelmesebb rész is alaposabb ismeretek elsajátítását a gyakorlati pályákra épen nem tartja elengedhetetlennek. Igen sokan meg-

elégésnek, ha az iparosnak szánt növendék irni, olvasni tud. Jelentékeny azonban azoknak a száma, kik megkísértik gyermekeikkel a középiskolát is és ha a latin declinatio, vagy a mathesis a nagyreményű ifjaknak nem izlik, adják őket, mint a kikben a szülők megcsalatoztak — iparosnak s mint ilyenekkel aztán vajmi keveset törődnek! Még jó időnek kell eltelni, míg sikerül az iparos tanulókat szüleik és mestereik által a lelkiismeretes iskolába járásra szoktatni. Az ilyen növendékek a mai iparos-rendszer mellett elvadulnak, elbutulnak, s ezt a szülők is természetesnek tartják; mert hiszen az iparosnak ugy is elég, ha tudja a mesterségét.* Mintha bizony a mesterségét is tudhatná valaki alaposan, anélkül, hogy értelme, szíve és izlése kimivelődött volna!

Be kellene a szülőknek látniok:

1. hogy a tudományos életpályákra, különösen azokra való hivatás nélkül hiába lép valaki; de még kiválóbb tehetség mellett is erkölcsi tekintetben nagy önmegtágadás és vasakaratú kitarásra, anyagi tekintetben pedig a legtöbbször jelentékeny pénz-áldozatra van e pályákon szükség.

2. Hogy a tudományos életpályák anyagilag aránytalanul hálátlanabbak, mint a gyakorlatiak; mert 1000 — 1200 forint fizetés megkeresése mindenestre nehezebb fejbéli, mint kézimunka által; különben is mit ér ennyi fizetés, ha az állással járó magasabb igények miatt magunk és családunk fönntartására vagy épen nem elég, vagy az elégedetlenség ördögétől folyton kizozva az utolsó garasig

elköltjük; míg a független iparos, jó bevétele mellett aránylag kevesebb kiadással beéri.

3. Be kellene látniok, hogy fiaik a tudományos pályákra készülés mellett e pályákon az ide tódulók nagy száma, a nagy concurrentia és erkölcsi okok miatt sokkal inkább ki vannak téve az anyagi bukás és elzülles veszélyének, mint a gyakorlatiakon.

4. Hogy józanul ítélő előtt egy ügyes, értelmes iparos tekintélye semmivel se különb, mint egy néhány osztályon ugyahogy átuszott hivatalnoké. Az ipar tekintélye nálunk általában azért áll oly alant, mert szebb értelemben vett értelmes iparos osztályunk még eddig igen kicsiny, vagy a mennyiben ilyenről beszélhetünk, ez épen nem olyan erős, hogy a szükséges tekintélyt megszerezhetné volna. Ebből folyólag igen kívánatos a szülőknek belátniok,

5. hogy sokkal okszerűbben esleksenek, ha a tudományos pályákra, vagy épen nem vagy igen alkalmas növendékeiket a gyakorlati térre vezető iskolákba adják.

6. hogy az iparos pályákhoz épen ugy megkívántatik az értelem, főképp az ítélő képesség és az izlés kiművelése, mint a tudományos szakokon. Tehát a reálirányú képzettséget tegyék lehetőleg épen oly teljessé, mint ez a tudományos pályákon szükséges. Ott van a budapesti középipartanoda, a kassai gépészmérnöki iskola, ott vannak a gazdasági tanintézetek, kereskedelmi iskolák, mindannyian kenyérszerző pályákra készítenek elő s egyszersmind megszerzik tanítványaiknak mindazon jogokat és tekintélyt, a mit a gymnasium és egyetem nyújt a maga tanítványainak. Az iparos pályára lépőket és iparos tanulókat ép ugy szükséges iskoláztatni, mert fejlett értelem, belátás és józólés nélkül a kéz gyakorlottsága semmit sem ér; sőt ez azok nélkül meg sem szerzhető. Az iparszabadság kevés mértékben járult a kontáriparosok számának gyarapodásához; iparosaink nagy tömege azért kontár, mert az értelmi fejlettség szükségét maig sem akarják belátni.

Ha mindezt meggondolnák a szülők, nem volna a gymnasium olyan ostromnak kitéve, a mely az oktatás eredményét kockáztatja; nem volna a kereset nélküli fiatal emberek száma oly ijesztő; nem volna az iparos pályákra mellőzve és az általános vagyonosodás se haladna oly rák lábón, mint eddig.

D.

csakhamar átfutván az alsó hivatalokat, nádor-ispánságra léptette.*) Elég az, hogy 1399. esztendő előtt bírták ezen várt a Garák, mert történet Iróink ugy adják elő, hogy Gara Miklós nádor-ispán fiaira, mint Siklós Uraira bizattatott Zsigmond.***) Ezen híres nemzetiségből sokan tették halhatatlanná neveiket, sok híres Nádorokat, vitéz Bánokat szült hazánknak Siklós!

Kedves lakások volt Garáknak ezen hely, itt tartottak rangjukhoz illő pompás udvart, öket tisztelte, mint Siklósnak Urát, tovább száz esztendőnél az egész környék, fel is ékesítették ugy, hogy hazánk irói nemcsak a természettől magadatott erőről, hanem kivált a mesterség által felruházott szépségről di-

A régi mappákon világosan lehet találni Garát és messzeségét Diakovártól határozni; lásd: in Mappa Hungariae. Lazii in Atlante Arusteroda. 1641. Du Valii, in Mappa Slavoniae, Croatiae, Dalmatiae Gerarde mercatoris, a hol Gara létezik Biczky viz folyás mellé, most, ha nem csatlakozom, Bicsnek hívják.

*) Katona Historiae Pragmaticae Parte II. pag. 125.

**) Palma nos. Reg. Hung. Tom. II Chroni Turóc Cap. IX. Pag. 4.

csérjék.**) Vitéz karjaik nem állhatak ellent az elrendelhetésnek, mert utolsó magyuk mult Gara Mihályban, a mint Bonfin írja, 1480. esztendőben.**) Budai Ferencz Gara Jóbot teszi utolsóinak, kit 1482. esztendőben ir megholtak.***) Gara Mihály, ha volt is ezen időtájban, nehezen volt nevezetes, mint-hogy történeteink nem emlegetik, hanem inkább Gara Jóbot neveznek, így Gara Jób olvastatik azok között, kik a Fridrik császárral való egyezést a korona vissza adásáról megerősítették, helybenhagyták 1464****), ugyanaz nevezetik 1474. esztendőben a Kazimir és Mátyás között kötöttet békkesség megerősítő országnagyjai közt; tehát akár Mihályt, akár Jóbot mondják utolsóinak, az említett esztendők táján ezen híres nemzetiségnek magva szakadt a férfiu nemre.

(Folyt. köv.)

*) Mathias Bél. Apparatus ad Historiam Regni Hungariae. Nikolai Oláhii Hungaria Cap. 5. Pag. 10. Item Lampe Historia Reformatorum.

**) Bonfinius Decade IV. Libro VI. Pag. 610.

***) Budai Ferencz Magyarország polgári historiai Lexicon.

****) Koller Historia Episcopatus Quinque Ecclesiensis Tomo IV. Pag. 171.

A szászok.

A mai nappal véget érnek az ünnepélyek, melyeket az erdélyi szászok Magyarorszába való beköltözésük 700-ik évfordulója alkalmából tartottak. Az évforduló ugyan már régen, még 1841-ben elmúlt, még pedig — akkor — teljes csendben; de ha a szászoknak úgy tetszik, mi részünkről a csekély, csak 43 évnji késelelemre szivesen szemet hunyunk. 743 év a legnagyobb nemzetek életében is számot tevő időtartam, hát még egy kicsiny törzs életében s ha e törzs az őt környező, nálánál sokszorosan nagyobb számú, nyelvre és szokásokra töle teljesen különböző népfajok között dicsekedve mutat az eltöltött századokra s vagyoni, számbeli és szellemi gyarapodására, tagadhatatlan, hogy a dicsekedéshez némi joga van, ámbár abból nagyon sokat levon azon körülmény, hogy míg egyrészt gyarapodásukat kiváltságos törvény mozdítá elő és biztosítá, másrészt oly sok századon át senki sem gátolá! És ez utóbbi tételen fordul meg a dolog. A szász faj épségben maradását nem saját erejének és szívósságának, hanem a magyar nemzet törvényiszteletének és nagylelkűségében vétkesnek mondható kegyelmének köszönheti. Oly tény ez, melyet hallgatással mellőzni igen is, megmásítani, eltárgadni azonban nem lehet.

Szerintünk tehát nem szükségképeni azon feltevés, hogy a szászok az évforduló megünneplésével s az idegenek idecsődítésével (kik az onban aránylag kevesen jelentek meg,) Magyarország, tehát hazájok ellen akartak tüntetni, — ámbár, ha a felbukkanó jelenségeket figyelembe vesszük és érdemek szerint méltatjuk, erdélyi szászaink iránt való jóindulatunk egy hajszálnival sem emelkedik, ellenkezőleg: a lehető legcsekélyebb mennyiségre zsugorodik össze. Nem elszomorító-e azon körülmény, hogy egy másfél százezernél több tagból álló néptörzs, mely magyar földön, magyar királyok kiváltságlevelé alapján telepedett le, s 743 évig magyarok között, Magyarország védszárnyai alatt élt, nemzeti ünnepén a magyar nemzetről, a tápláló magyar hazáról meg sem emlékezik? Avagy valóban tény az, hogy az erdélyi szász fajnak hálaról és kötelességről fogalma sincs?!

Ugy látszik azonban, hogy nem csak a hála és kötelesség, hanem a szerénység is ismeretlenek előttük. Azt mondják: azért tartják az emlékünnepet, mert: „meg kell mutatniuk a szászoknak, hogy mit köszön az ország őseik munkájának.“ Bizonyára, nyugodt lélekkel elmondhatjuk, hogy az ország őseik munkájának semmit sem köszönhet; építkezések, iparuk, alkotmányuk, tudományuk mind szász specialitás volt, maradt s a hosszú századok alatt is egyedül saját területekre szorított. Mint kultur-munkára, hivatkoznak falvaikra, városaikra, templomaikra és váraikra; de hisz erre nem annyira a hazának, mint nekik maguknak volt szükségük s azokat egyedül s a jót hasznukra, kényelmükre vagy biztosításukra építették.

Dicsekesznek, hogy: „a szászok ereje még nincs megtörve, a szászok még nem gondolnak megadásra.“ Ez igen hősies mondás; csak az a baj, hogy nem lévén rá szükség, teljesen kárba veszett, mert hiszen mi a szászokat se megtörni, se megadásra bírni nem akarjuk. Tőlünk lehetnek a szászok azok

s olyanok, a mik s a minők lenni akarnak, csak azt kívánjuk tőlük: ismerjék el, hogy ők magyar állampolgárok s hogy kétéfű sasos hajlandóságaikkal s a Nagy-Németországgal való érdekközösség hangoztatásával ne szemérmetlenkedjenek.

Sok szenvedésről panaszkodnak (pedig nem bántotta őket senki) s állítják, hogy „e szenvedések nem rendítették meg a honhoz való szeretetüket és ezért szivesen gondolnak a bevándorlásra.“ A csalárd kereskedő is szivesen gondol azon időszakra, melyben üzlettársát hatalmasan becsapva, szászszoros nyereséget vágott zsebre; ezt a tételt tehát elhiszszük szász atyánkfiaiunk, valamint azt is, hogy „még nem felelték el az esküt, melyet őseik a bevándorlaskor tettek, hogy mindig hivek lesznek az országhoz és magukhoz,“ azon csekélyke módosítással, hogy ők „ország“ alatt mindig saját területüket, a szász székeket értették s így mindig csak önmagukhoz voltak hivek, még ha mindjárt a magyar ügyet el kellett is árulniok.

S míg így lapjaik csorognak az ország iránt való hűségől, rágalmozó szájok fellármázza a művelt Németországot és kigyót-bekát kiáltanak a magyar nemzetre, hogy azt fajrokonai előtt győlöletessé tegyék, magoknak pedig néhány ezer frtnyi iskolai segélyt kolduljanak.

S a félrevezetett Németország? . . .

Földrajzi-, politikai-, nép- és emberismeretök szegényere hitelt ad az orczátlan hazugságoknak! Előkelő lapjai sárba gázolják a magyar becsületet! Elküldi segélyfüllereit, melyek tudományok helyett az elvakult politikai szenvedélyeket nevelik s elküldi Nagy-Szebenbe bizalmas embereit, kik ott az országhoz hű szászokkal a Németországgal (mint „anyaországgal“) való kapcsolat és viszonyok fenntartásáról és ápolásáról értekeznek. Csak haladjanak ez uton szász polgártársaink! Biztosítjuk őket, hogy ez esetben igen rövid idő alatt eljutnak azon ponthoz, honnan már tisztességgel visszatérni nem lehet és a hol Magyarország részéről a megtorlás politikájának kell kezdődnie.

(F. M.)

A f. bar. ref. tan. test. aug. 19-én tartott gyűléseiből.

A szünidei nagygyűlés programját tanulmányos mértékben gyakorlati kérdések megvitatása és szakelőadások tartása képezvén, méltán megvárhatnók, hogy épen ez a gyűlés tartozzék a legszivesebben látogatottak közé. A dolog megfordítva áll. Az 50—60 tagot számláló egyesületnek alig 20—25 tagja számítja kötelességei közé a szakgyűléseken való megjelenést . . . a hol pedig tanulni is lehetne valamieskét. Vagy tán erre a f. baranyai tanítószög otthon rusztikáló jókora részének szüksége sincs? Nem hiszem; különben is ennek a tanfelügyelő volna a legilletékesebb megmondhatója. Ismeretei és tapasztalatai bővítésére minden embernek, tehát a legjobb tanítóknak is szüksége van.

Hanem talán mégis feltehető, hogy a távolmaradásukkal oly állandóan tüntető kartársak az ismeret és tapasztalat akkora bővítésével dicsekedhetnek, hogy rájuk a jóból már semmi sem fér? No az én e részbeni „ismereteim“ egészen másról tehetnének tanubizonyosságot. Merüljön csak fel egy kis lárma, személyi differencia egyik v. másik

gyűlésen, a minek mesterséges felfújásáról mindig gondoskodva van; küldje csak ki ennek eligazítása czimén az egyházi hatóság valamelyik papi megbízottját: oh akkor ott terem valamennyi „urambátyám“ és „uram-öcsém,“ a kiknek más különben és más alkalmakkor soha sincs idejük kedves egészségüket holmi terhes utazások által kockáztatni.

A szakgyűlés idejét teljesen kitöltötték a jelen alkalomra külön meghívott Liebbald Béni faiskolai és Dezső Miklós borászati vándortanárok nagy érdekléssel fogadott előadásai, előbbi a gyűlés színhelyéről szolgáló tanteremben, utóbbi az iskolai kert szőlőtökei és lugasai közt oldván meg — szemléleti képekkel és mutatványokkal kísért — feladatát. Tudvalevőleg Vaiszló és vidéke a gyümölcsstermelés hazája, de ma már alig akad gazda, a ki egy kis szőlőcskét is ne plántálna . . . a meggyfaerdők árnyékában. — Annyi kétségtelen tény, hogy a faültető ősök jobb pomologusok voltak, mint a mai földműves gazdák. Ennek bizonyítására erre és egy érvünk van. Elég legyen a sok közül fölemlítenem, hogy ma főként a meglevő készlet gondozása, tisztogatása, alakítása és nyeseése körül történik akár hanyagság, akár járatlanságból a legtöbb mulasztás. A faiskolai vándor tanár ur tehát igen praktikusán azt a tárgyat választotta ki a fateynyésztes tág mezejéről, melyre őt az itteni viszonyok utalták.

Valamivel keményebb fába vágta . . . metszőkését Dezső Miklós ur. A vaiszlói „karcos“ megszelidítését eddig a lehetetlenségek közé soroztuk. Ő bebizonyította, hogy ez nagyon is a lehetőségek közé tartozik, s a mennyiben a klimatikus viszonyok engedik, a mostani vinkó legalább élvezhető asztali borrá változtatható. S ehhez nem kell semmi patikai szer, csupán a szőlőtőt szükség úgy metszeni, hogy ez által a fűrtök együttérése lehetőleg előmozdíttassék. — Kolumbusz tojása, a minek egyszerű megfajtése aligha marad eredmény nélkül a bortermelés kezdetlegességeivel küzdő vidékünkön.

A folytatólagosan tartott közgyűlés alig fél órai időt vett igénybe. Az egyházkerület-ről visszaküldött alapszabályok újabb módosításra és összeállításra céljából háromtagú bizottság nevezetett ki. Az egyesület tiszteltbeli elnökének, dr. Ballagi Mórnak királyi tanácsossá történt kinevezése felett a közgyűlés jknyvi pontban, s e pontnak a kitüntetett részére leendő kivanatos megküldésével ad kifejezést örömeinek. — Krób Pál közelebb elhunyt zalamegyei kir. tanfelügyelő s egykor a f. baranyai tanítói testület egyik kiváló tagjának özvegyéhez részvétírat intézetik. — Garzó P. zaláitai tanító ügyében Losonczy Ferencz által beadott azon indítvány, hogy G. mellett a közgyűlés állást foglalva, az egy, megyei ismeretes ítélet ellen a püspöki gyűlésen kérvényezzen, Zsoldos L. sellyei tanító és Fejes S. lúszoki lelkes felszólalásai után, mielőtt az indítvány tárgyalása iránt határozat hozott volna, az indítványozó által visszavonott.

A gyűlés d. u. $\frac{3}{2}$ órakor bezárattott.

Fürdői levél.

Balaton-Füred, 1884. aug. 24.

Élénk mozgalom indult meg ismét a „Balaton-egylet“ részéről, gyülekeznek ismét a nagy versenyre — B. Füredre.

A készülődés rendszeren nagy zajjal szokott vége menni; a két öles plakátok már jó eleve hirdetének, ígérnek ezt, amaz a versenyre, melynek aztán fele sem szokott bekövetkezni.

A fürdővendégek már nagyrészt elhagyták Balaton-Füredet és csupán elvétve érkezik valaki Siófokról a „Kisfaludy-gözös“-ön, mely most már csak odafelé van megrakva a távozó vendégekkel és podgyászaikkal. Kivéve a villákat, ott még sokan laknak, de ezek a szüretre, a szőlő-curára maradnak, mely immár kezdetét is vette.

Érdekes nézni a sétatérén, hol azelőtt a savót és meleg savanyuvíz-curát használták, most már hajnalban szivózt szopogatnak a vendégek éh gyomorral. No, de meg van annak is a jó hatása . . .

Az tehát megállapított tény, hogy ez idei „fürdői saison“ igen rosszul ütött be mindenkin.

Szekrényesi Kálmán is igen érzi, hogy a legutóbbi regatta verseny alkalmával csunya vereséget szenvedett.

Lengyel bácsi, a fényképész is csak az „utó saison“-ban bizik s oly híven tartóztat minden távozni készülő vendéget, hogy bizony már sokan lekésték a „Kisfaludy“-ról ő miatta; de ilyenkor kárpótlásul lepingálja az illetőt 8 frtért 12 példányban. Van az öregnek magához való esze.

Prielle Kornelia már két hete, hogy itt időzik, de üstökön is ragadta ám a szüntársulat a jó alkalmat s sietett őt felkérni egy pár vendég előadásra, mire a művésznő azonban felajánlotta szívességét és ma már a harmadik előadást hirdeti Mándoki sziniszagató. A vidékről igen sokan látogatják a színházat s így ezt is az „utó saison“ segíti ki a hinárból.

A Balatonegylet kirándulásai is csütörtököt mondtak már. Az itt időző tükár egy párszor nagyon erőltette a badacsonyi kirándulást, melyre a hajót már jó eleve kibérelte mindig és rendszeren deficit mutatkozott, melyet rendszeren egy tihanyi ut egyenlített ki. A legutóbbi badacsonyi ut deficitjét azonban a tihanyi kirándulás is nehezen egyenlített ki, mert már a kirándulások berekesztvék; valószínűleg jövőre marad a deficit.

Füredi.

H i r e k .

A király aradi utja. Ő Felsője a király f. hó 28-án indul el magyarországi útjára és 29-én kora reggel érkezik Aradra, hol ünnepélyes fogadtatására rendkívüli intézkedéseket tesznek. József főherczeg már 26-a óta a helyszínén van, hol már eddig is 10.000-nél több katonán van összecsoportosítva.

Lajos napját városunk számos családja körében megünnepelték s mint országsszerte, úgy bizonyára nálunk is sokan megemlékeztek a „legnagyobb magyar“-ról, ki hazájá határain kívül idegen országban tölti életét, melynek minden percze olthatatlan hazaszeretében s egyedül a hazáért munkálkodikva tel el. Mint biztos forrásból értesülünk, egy Lajos napját ülő társaság závirati uton fejezte ki Kossuth Lajosnak szíve legszíntébb jó kívánatait. Bárki kezdeményezte, ez derék, nemes tett volt! Mi is megragadjuk az alkalmat s e helyről mondunk hervadhatatlan érdemű hazánkfianak szíves üdvözetet. Az Isten éltesse Ő nemzete büszkeségére, a hazaszeretet példányképeül, számos éven át, erőben, egészségben!

Pécs és a phylloxera. A földmívelésipar- és kereskedelemügyi ministerium rendelete folytán az állandó phylloxera bizottság szakértők közbejöttével két bizottságot küldött ki, melyek az egész Pécs-városi szőlőterületet behatóan megvizsgálván, azon

örvendetes jelentést tettek, hogy ez időben az egész pécsi szőlőterület phylloxera-mentes.

A „Pécsi szőlősgazdák egyesülete“ ma, szerdán, f. hó 27-én délután 3 órakor a városház közgyűlési termében választmányi ülést tart, melyre a választmány t. tagjai ezennel tisztelttel meghívattak. Tárgy: 1) Bizottsági jelentések a munkásbor és állandó vinczellér alkalmazása tárgyában. 2) A vándortanári intézmény megszűlése s netáni intézkedés. Pécs, 1884. aug. 25. Az elnökség.

A pécsi m. kir. állami főreáliskolában a beiratások f. é. augusztus 30, 31 és szept. 1-én délelőtt 9—12 óráig eszközöltek. Az első osztályba csak oly növendékek vétettek fel, kik életük 9-ik évét már betöltötték, és vagy arról, hogy a népiskola negyedik osztályát jó sikerrel végezték, nyilvános népiskolától nyert bizonyítványt mutatnak elő, vagy felvételi vizsgálaton igazolják, hogy hasonló mérvű képzettséggel bírnak. — A javító vizsgálatok szeptember 2-án, a magánvizsgálatok pedig szeptember 9-én mindenkor d. e. 9 órakor tartatnak meg. Az igazgatósg.

A reáliskolai pályázathoz. A városi kijelölt bizottság vasnap délelőtti ülést tartván, a reáliskolánál üresedésbe jött megnyisígtani és ábrázoló-mértani tanszékre I-ső helyre Kis József, II-ik helyre A s z t a l o s József, (mind a kettő egyhangulag) III-ik helyre pedig szótöbbséggel C s e m e z József győri tankerületi főigazgatósg. t. tolnok hozatott ajánlatba.

Tanügy. Az óra-rend átvizsgálására küldött városi bizottság legközelebb ülést tartott, mikor is a népiskolák órarendjét az iskolaszék szándéka szerint akként állapította meg, hogy a tanítási idő a heti 24 órát sehol se haladja meg s a lo lehetett, kivittett az, hogy a tanulók 3 órán át egyhuzamban ne tartassanak bent az iskolában.

Pécs sz. kir. város széplése s az utcai kövezés kérdése nagy reform előtt áll. A gazdasági választmány s ennél fogva a város tanácsa elhatározta, hogy jövő évben az egész belváros s a külvárosok nagy részének utcáit kikövezeti, még pedig azon összegből, melyet a város „kövezet-vám“ címen kap. Eddig a kövezés időről-időre megállapított terv szerint, igen szerény mértékben csak ott hajtattatott végre, hol arra égető szükség volt; most nagyobb terjedelemben szándékoltatván, a tanács folyamodott a belügyministeriumhoz, hogy a kövezet-vám bérletet a lejáratú időtől, 1886-tól kezdve már most, a 6 évre terjedő időtartamtól eltérőleg 12 évre engedje át a városnak; az engedély megkapása esetében a város az engedélyezettnek megfelelő kölcsön-összeget fordítana kövezésre, mely összeg a kövezetvám bérbeadásból befolyó jövedelemből törlesztesznék. — E folyamodványra a belügyministeriál 44,396. sz. alatt egy rendelet jött, melyben kimondja, hogy elvben semmi kifogása sincs a kérelem ellen, de mielőtt beleegyezést adná, utasítja a város közönségét a tervek és költségvetés bemutatására. Mint értesülünk, a több százezerre rugó kölcsönösszeg legnagyobb részét a város fogja adni. Ily módon városunk is emelkedni s a város tőkének kamatjövedelme is növekedni fog.

A pécsi városi zene-egylet f. é. augusztus hó 27-én a pécsi nemzeti casino nyári helyiségében az egylet pártoló tagjai részére táncszal egybekötött — VI-ik — zeneestélyt rendez. Műsorozat: 1. Ünnepi induló Strausz J.-tól. 2. Nyitány „Jockey“, czimű operettből Jaksch F.-tól. 3. Rézszel „Hunyady László“ cz. operából (hattatvány) Erkel F.-tól 4. „Mignon“ nyitány Thomas A.-tól. 5. Álomkép (Ábránd.) Lumbye S.-tól. 6. Finale „Lohengrin“, czimű operából Wagner R.-tól. A zene után következik a tánc. Belépti jegyül a meghívók szolgálnak. Kezdeté 8 órakor este.

Kossuth ünnepély Vaiszlón. Nagy hazánkfianak, Kossuth Lajosnak név-estéjét itt is megtartották. Esti 9 óra felé tömegesen és igazán egész váratlanul tödült a nép a gabna piac felé. Az ünnepély előmozdítója minden előkészület nélkül Szabó Antal ur volt. Bevezetésül a cigányok elhúzták a

„Kossuth indulót“, ezt követte Vörösmarty szótata; ezek után a helybeli ref. tanító Bartha Rezső úr lelkes, dióhéjban foglalt beszédet tartott, miben elmondta, ki és mi volt nekünk Kossuth s végre, hogy mi volt Kossuth fötörékvése. Az egybegyűlt közönség a sziverehető beszédet gyakran megszakítá folyton és záporként hangoztatva: „Éljen Kossuth!“ Végül a menet „Ésik eső karikára“ dal mellett, a nagyvendéglő felé tartott, hol társas mulatság tartatott, számos felköszöntéssel Kossuthra s a 48-as hősökre. Az ünnepély részesei éjjeli 12 órakor oszlottak szét. Somogyi.

Bérekcsi-szabályzat. A rendőrkapitány a hétfőn összehívott rendészeti bizottságban a már oly régóta óhajtott bérekcsi-szabályrendelet-tervezetet bemutatván, és a r. bizottság részéről beható (2 órai) tanácskozás alá vetetett és elfogadtatott. A tanács utján a közgyűléshez fog beterjesztetni és így remélhetjük, hogy e rég függőben levő közérdekű ügy nem sokára megoldást nyer.

István-napi búcsú. F. hó 20-án tartatott meg Kercseligetén (Som.m.) a szent István napi búcsú. Már a délelőtti órákban igen distinguált vendégek érkeztek a vidékről, kiknek nagyobb része tek. Haydn úr ritka vendégszerető házána szállt meg. Az igen kedélyes, zamatos magyar jellegű, jól sikerült táncmulatság fűszerezve társasjátékokkal, Paks Miska gyűjtő nótái mellett kiválóan kirivadtartott. A vendégek kevés kivétellel másnap, sőt voltak kik csak harmadnap távozhattak, vivén magukkal felejtethetlen emlékeket. A szépnem közül különösen említést érdemel t. Haydn úr bájos leánya (Ilka k. a.) ki piratlan kedvességével s előzékenységével egészen magára vonta a közönség figyelmét. A környékből ott láthatunk: Illés Laura k. a. (Attala), Krátky Nina k. a. (Csoma), Bücky Nina k. a. (Fonó), Farkas K. k. a. (V.-Dombó), Becskovszky k. a. (Jenő), Kirchner Ilka k. a. (B.-Sellye), Téglás Ilka k. a. (Budapestről), Gottmanné (Szill), Birányiné (Mosdós) és özv. Holndonerné urnokét stb.

Az I. pécsi munkás-beteg- és rokkantak segélyző egylete vasárnap folyó 1884. évi szept. 7-én saját pénztára javára ujonnan berendezett vendéglője és kerti helyiségeiben énekekkel, szavallatok- és élezes előadásokkal, valamint egy szocietás-bazárral egybekötött 15 éves alakulási-ünnepélyt tartja. Délután 3 órától 5-ig séta-zene a városi zenekar által Lóhr Wili karmester személyes vezetésével, 5 óra után táncszal, este nagyszerű tűzjáték valamint a kerti helyiség fényes kivilágítása lámpionok által. Belépti díj személyenként 30 kr. — Gyermekek 10 éven alul, szülei kíséretében nem fizetnek. Pénztár megnyitás 2 órakor. — Kezdeté 3-kor délután. Adakozások a szerencse-bazár részére az egyleti helyiségben és Taizs Mihály könyvnyomdájában (Majláth-tér) fogadtatnak el. Fölülírtetek is köszönettel vétetnek és a helyi lapokban nyugtáztatnak. Ezen emlékünnepele számos látogatásáért kéri az egylet-vezetőket. Jó ételek és válogatott italok és gyors szolgálatról gondoskodva van. Részletes műsorozat a pénztárnál lesz kiosztva. Kellemetlen idő esetén az ünnepély 8 nappal később tartatik meg.

A családi versengés következménye. Kiss János márcsai lakos egy házban lakott a családba benősült Berta Sámuellel, ki ott minden áron a vezérő szerepet akarta vinni s ez ok miatt Kis Jánossal, sőt szintén velők lakó apósával is ellenséges viszonyban állt. Az ellenségeskedés egyre fokozódott, úgy, hogy f. hó 18-án este felé heves szóváltás fejlődött ki Berta Sámuellel és apósa között, mire Kis József, midőn Berta az öregnek neki akart menni, lekapta a konyhában levő fegyvert a szegről s Bertát melles lötte, ki azonban meghalt. A tettes töredelmes vallomást tevén, a vizsgálat már be is fejeztetett, s Kiss János a pécsi kir. ügyészség felügyelete alatt álló törvényszéki fogházba kísértetett.

Öngyilkosság. Lőrincz János pereczs hétfőn reggel fejtelt a Havi-Boldogasszony hegyre s ott egy borotvával bal lábán a

sarkeret elvágyva, elvázott. Bonczolása kedden d. u. történt a halottas kamrában.

A villányi olvasókör alapszabályai a m. kir. belügyministerium által f. é. 46,979-ik sz. alatt a bemutatási záradékkal eléltattak.

A szegzárdi hegyek bortermeése. Szegzárdról írják, hogy ott a szőlő fejlődése egészen reudes. Néha egy-egy eső után meleg napok következnek s az égető napsugár beoltja tüzet a tarkuló bogyóba. A minőségre nézve tehát még eddig kedvezők a kilitások, mennyiségre nézve azonban a tavaszi nagy remények lényegesen csorbát szenvedtek. Csak aztán úgy ne legyen ezzel is, mint a buzával, hogy lesz ugyan jó bor, de nem lesz a ki megvegye.

Csodabogar. Egy Borjádra szóló utánvételes küldemény, mely a czimzettől el nem fogadtatott, az ottani postamester által a következő sajátkezű megjegyzéssel küldetett vissza: „megtakatóta nem kélnegi“.

Mohácsi hírek. A mohácsi vész évforduló napján, augusztus 29-én, az elvázott 22,000 magyar vitéz emlékére épült kálváriai kápolnában Mohácson egyházi ünnepély tartatik, melyen a magyar szónoklatot Magyar Zsigmond mohácsi belplébániái segédlelkész fogja tartani. — A „Mohácsi viték tanító-egylet“ f. hó 27-én (szerdán) d. u. 2 óraker választmányi gyűlést tart. A tanácskozás főbb tárgyai: 1. A zalamegyei ált. tanítói testületnek az 1875. évi XXXII. t. cz. népoktatási nyugdíjra vonatkozó s a nagyméltósági vallás- és közoktatásügyi miniszterhez benyújtandó javaslatának felolvasása s pártolása esetén egy felirat készítése. 2. A „Néptanoda“ felelős szerkesztője átiratának tárgyalása s a lap fennmaradását biztosító két fontos kérdésre adandó felelet megállapítása. Ezeket kivül a folyó ügyek s metaláni indítványok tárgyalása. — **Tőrök Sándor** 17 éves kanász-gyerek disznóterelés közben a Dunába esett és segítséget nem érkezvén, belefuladt. Holttestét negyednap haszásták ki a kölkedi Dunából.

Házi asszonyaink figyelmébe. A tejet könnyen emészthetővé úgy tehetjük, ha minden 1/4 liter tehez egy kávés-kanálnyi mézvizet adunk. A mézvizet a gyógyszerárban is lehet kapni, de mindenki könnyen előállíthatja oly módon, hogy körülbelül 3 evőkanálnyi porrá tört krétára 1/2 liter vizet önt, a krétát a vízzel jól összekeveri, leülepedni hagyja s végre a felülmaradt tiszta folyadékot leönti és üvegekben eltartja. Az oly tejet, melyhez az említett arányban ily mézvizet adunk, jó táplálék mellett egyszerűen mind pompás erősítő szer is, különösen oly gyermekek számára, kik lassan fejlődnek. — Jó házi szappant habuból nem lehet előállítani. Ehhez szóda szükséges. A lugot maróvá, azaz szappan előállítására alkalmassá úgy tehetjük, hogy friss meszet teszünk belé. Jó szappan előállítására a következő utasítást adhatjuk: Végy 6 font szódát, 6 font fagygyut és 3 font friss meszet. Tedd a szódát és meszet 18—20 liter vízbe, öntsd le a a tiszta lugot egy üstbe, tedd bele a fagygyut és forrald az egészet 20 percre. Ha azután a maszsa kihűlt, vagdald a szappant darabokra, hogy jól kiszáradjon.

Tojhamisítás Birminghamban. Ezen város „Blak Conry“ kerületében himlő-vörheny és hagymáz-járványok sokáig dühöngtek. Pontosabb kutatások kideríték, hogy a megbetegedettek kivétel nélkül egy tejárusítótól hozottak tejet, ki a tejet kutvizzel hamisította. Birminghamban a tejhamisítások napirenden vannak; 1900 tejárusító van, kiknek több mint fele hamisítás miatt már meg volt büntetve. („O. H.“)

A hortyogó Julia. Egy olasz városban nemrég Bellini „Montecchi és Capuletti“ c. operája került színre. A szerencsétlen Rómeo virtuóz könnyedséggel intonálta az utolsó felvonásban

fájdalmas áriáját, melynek a tetszhalottan koporsóban fekvő Juliát egy pillanatra életre kellett volna ébresztenie. De Capulettileánya nem mozdult. Kétszer ismételte a tenor olvadékony tremolóját, de haszontalan, a kedves hölgy nem adott semmi életjelet. Rómeo kétségbe esésében végre a hölgy fölé hajlva s fölébe sugja: „Az istenért, kisasszony, keljen fel rögtön!“ Hatalmas hortyogás volt a felelet a koporsóból. A verónai híres szerelmes pár megrendítő haláljelenete még sohasem kellett oly viharos derültséget, mint ezen az estén, midőn Shakespeare és Bellini szellemi bizonyára borzalommal burkolták be fejüket.

Puskapor helyett porzó. A mult napokban egy előkelő társaság kedélyes és szép eredményű vízi vadászatot tartott a zalavári apátság Balatonán; feltűnő volt, hogy az egyik vadásznak lancasterje folyvást némán maradt. Célzott, célzott az illető, de nem lött. Egyetlen egy töltenye sem akart elsülni, végre vizsgálat alá vették a töltenyek s az tűnt ki, hogy azokban puskapor helyett porzó volt. A töltenyeket az illető ur sajátkezűleg készítette, de olyképen, hogy Keszthelyről egyszerre hozatván félkiló puskaport s ugyanannyi fekete porzót, az egyenlő két csomag közül a porzósat nyitotta fel s töltenyeit ennek tartalmából készítette. A puskaport pedig tintartózába töltötte. Eddig csak az bizonyos, miszerint a kacsáknak jól esett a porzónak hűvössége, a mennyiben a puffogatás hallásától megmenekültek, de azon kérdés még oldatlan, vajlon a megpuskaporozott conceptusok nyertek-e tüzből és hord erőben? (Zalam.)

Vegyes hírek. Vas megye területén van összesen 534 község, azokban 40,000 ház, 40 tüzoltó-egyesület, 192 feckendővel. Tüzoltóság tekintetében a legjobban álló megyék közé tartozik, mert a megyék között aránylag neki van legtöbb tüzoltó egylete. — **Vacano Kamilló** lovag. lovassági százados, Érsekújváron egy tiszt Steeple-Chase alkalmával lováról oly szerencsétlenül esett le, hogy szörnyet halt. — **A nagyváradi „Szabadság“** közlése szerint Boszniából Plevljéből egy rabló csapat üldözésére 40 katonát küldetett ki, kiket a túlnyomó számú rablók egytől-egyik legyilkoltak. — **Idősb Szőgyényi-Márich László** főrendiházi elnököt királyi őfelsége Ischlben, f. hó 9-én kelt legfelsőbb kéziratával tótárnokmesterré, Péchy Manó grófot pedig főkamaramesterré nevezte ki. — **Weltersheimb Zenó** osztrák honvédelmi miniszter Somogy megyei tabi földbirtokos, hol jelenleg betegesen fekszik. Házi-orvosa dr. Révész Bernát gyógykezelése következtében állapota szembetűnően javul. — **Az angol trónörökös** leányával és két fiával Newcastlebe kocsizván, nagy veszedelemben forgott. A kocsija mellett lovagló Young ezredes lova megbokrosodott s első lábával a hercegi fogat kereké közé kerülve, földre zuhant, miközben az ezredes kardja kirepült hüvelyéből. A trónörökös csak gyors bukással kerülhetett ki a meg sérülést. — **A „nihilista“** nevet Szt. Agoston hippoi (algiri) püspök használta először 382-ben, így nevezvén el egy vallásfelekezettet, mivel annak tagjai „semmit sem (nihil) hittek és semmit sem tanítottak.“

Irodalom.

A Regényvilág ez ideig évfolyama befejezése felé közeledik. A kitűnő tartalmú szép-irodalmi hetilapnak 41—45. füzetét küldötték most be Révai testvérek, a vállalat kiadói. Tóth Sándor „A ki senki sem“ című regényében mind több ismertető jelt nyújt arra nézve, hogy művét kitűnően sikerültnek és modern szociális eszméket hirdető, megkapóan szép munkának tartanak. Nemcsak a szakavatott író tolla ismerhető fel rajta, de a kitűnő ízléssel, nagy gondalal dolgozó író is, ki e regényével valóságos műregényt nyújt. Sárffy Ignác-nak „A nő“ című regénye sem több, sem kevesebb, mint a mire első

közleményeiből következtettünk. Érzelmős théma ügyesen feldolgozva, méltó arra, hogy rokonlelküket tetszésre ragadjon. Az iray szép és választékos, olvasása kellemes élvezetet nyújt. A külföldi irodalomnak legújabb termékét, Jules Charetienek, „A miniszter“ híres szerzőjének új regénye, „Zilah herceg“ szintén a „Regényvilág“ hasábjain jelenik meg. Ha szerzője iránt szükséges még az érdeklődés felkeltése, csak annyit mondunk, hogy „Zilah herceg“ meséje magyar tárgyú és bár az egész cselekmény műhelye Páris és az egész regény a szór szoros értelmében párisi társadalmi regény, mégis hazánk iránt oly meleg rokonszevvel szól belőle és Claretie a franciaiknál valóban bámulatos mérséklettel oly oldalról tünteti fel nemzetünket, honi viszonyainkat, hogy eltekintve az eltekindezőktől, a regény fordítása mint érdekes curiosum is hálás, olvasása pedig kellemes mulatság. Az apróbb tárczaközlemények közül Catulle Mendès gyönyörű szerelmes históriát emeljük ki, melyek Zempléni P. Gyula fordításában nemcsak az eredeti zamatot, de az eredeti szépségeket is hiven visszatükrözik. A Regényvilág a művelt közönség pártolását minden tekintetben megérdemli már csak azért is, mert hasábjain nemcsak a legjelesebb írók találkoznak, de irodalmunk legkitűnőbb termékei is itt látnak napvilágot. Előfizetési ára egy negyedévre csak 1 fnt 95 kr. (Kiadóvatal: Budapest, Révai Testvérek könyvkereskedése.)

„Kiállítási Lapok“ megjelent a Ráth Károly által szerkesztett 17-ik száma következő érdekes tartalommal: Kisipari mótörök és szerszámgépek kiállítása. Iparpolitikai reflexiók. A bécsi és kölföldi kiállító csoportok szerint. A kiállított kisipari gőz-, gáz-, és vízi mótörök teljes jegyzéke. — Felügyelet és őrszolgálat a kiállításon. Schnierer kiállítási igazgató előterjesztése. — Kiállítási Krónika: Az iparcarnok tétfogatának első tervezése. A Keleti Pavillon és a magyar ipar keleti missziója. Külföldi országok kiállítások hivatalos építkezései. Eelesleges reklám. Mit mindent tervez az egészségügyi osztály? Fülkék a háziipar-kiállítási csarnokban. Székelyház. A nagy orgona. Külföldi kiállítások. — Elfogadott bejelentések: A X. csoport: agyag- és üveg ipar, a XV. csoport: fonó-szövő-ipar kiállító vásárok szerint összeállítva. — Hirdetések. — Illusztrációk: Szekrényminták a X. XV., XVI. XVII. csoportok számára. Megrendelhető a Deutsch M. féle művészeti intézetnél (Budapest, bálványutca 12. sz.) félévre 2 ftréért.

Gabona-árjegyzék

Pécs sz. kir. városában 1884. évi augusztus hó 23-án tartott hetivásárról.

		100 kiló ára.
Buza:) jó	7.20
) középszerű	7.—
) legalábbbvaló	6.80
Kétszeres:) jó	—
) középszerű	6.10
) legalábbbvaló	6.—
Rozs:) jó	—
) középszerű	6.—
) legalábbbvaló	5.80
Árpa:) jó	—
) középszerű	6.80
) legalábbbvaló	6.50
Zab:) jó	—
) középszerű	6.10
) legalábbbvaló	6.—
Kukoricza:) jó	—
) középszerű	6.50
) legalábbbvaló	6.20
Hajdina	—
Széna)	2.50
) más	1.20

MENETREND.

A Budapest-pécsi vasút.

Nappali vonatok:

Pécsről indul 11 ó. 05 p. d. e.
 Budapestre érkezik 8 ó. 18 p. este.
 Budapestről indul 8 ó. 15 p. reggel.
 Pécsre érkezik 5 ó. 35 p. este.

Éjjeli vonatok:

Pécsről indul 6 ó. 10 p. este.
 Budapestre érkezik 6 ó. 20 p. reggel.
 Budapestről indul 7 ó. 45 p. este.
 Pécsre érkezik 9 ó. 37 p. d. e.

A Mohács és Pécs közü vasuton.

Mohácsról Pécs felé indul reggel 5 óra 15 perc.
 d. e. 10 órakor.
 d. u. 3 „ 15 „
 Pécsről Mohácsra indul reggel 6 óra 10 perc.
 d. e. 11 „ 17 „
 este 7 „ 37 „

A személyszállító- és póstahajók a Dunán következő-
 leg közlekednek:
 Személyhajók:

Budapestről Mohácsra naponta déli 12 órakor.
 Mohácsról Budapestre naponta 1 órakor délben.

Pósthajók:

Budapestről Mohácsra naponta esti 11 órakor.
 Mohácsról Zimonyba naponként 8 óra 15 perc. reg.
 Mohácsról Orsovára — Galacra szerdán, péntek-
 teken és vasárnap 8 óra 15 p. reggel
 Mohácsról Budapestre naponként 2 órakor reggel.

Nyilt-tér.*)

B.-Sellye, aug. 26.

A mult hetekben a „Pécsi Figyelő”-ben jelent meg egy nagycsányi levél a szentlőrincz — nagy-csányi, illetőleg szentlőrincz-sellyei utvonall kiépítését tárgyalva. Ezen levelet olvasva, mintegy önkénytelenül tollat fogtam én is, hogy Sellye és vidéke, valamint az igazság érdekében szintén a „Pécsi Figyelő”-ben megfeleljek a szerintem a nagycsányi levelező tollába nem illő hangon, és a helytelen érvelésből mintegy önkénytelenül kifolyó csipős guynyal irt levélre.

Az erre következő II-ik héten a „Pécsi Figyelő”-nek „szerkesztői posta” című rovatában ezt olvasom: F. S. B.-Sellye. Idejét mulotta. Különbösen sem lett volna közlésre alkalmas. Nagyon pongyola.

Az igaz, hogy én „helyesen irni” nem tanultam, az is igaz, hogy a nagy-csányi levélre künn a esélés mellett irtam a választ sietve és némileg izgatott állapotban; — de azt is tudom, hogy a tisztességet — tán csak ösztönszerűleg — meg szoktam tartani. A jelen esetben a nagy-csányi levélből idéztem pár érvelést, és arra ugyanolyan hangon feleltem; tehát szerintem a „Pécsi Figyelő”-ben már elfogadott hangon.

*) E rovatban foglaltakért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

Miután pedig tény az, hogy az én levelem megelőzőleg már hivatottabb tollal irt felelet is küldetett be a „Pécsi Figyelő”-nek, a melyre a szerkesztőség magán uton azon választ küldte, hogy miután idejét mulotta — t. i. időközben a megyegyűlés az ügyet igen helyes tapintattal elintézte nem — lesz közzölve. Szerintem az én levelem semmi esetre sem lehetett olyan pongyolán írva, hogy pongyolaságának a szerkesztői üzenetekbeni hirdetés helyén lett volna.

Ennélfogva én ezennel kinyilatkoztatom, hogy a „Pécsi Figyelő” szerkesztőjének közérdekű dolgokbani részrehajlatlanságát tagadom, és a „Szerkesztői posta” című rovatában kifejezett ítélet nyilváníthatására illetékességét is kétségbe vonom.

Tessék az ellenkezőt kimutatni, és én — egyszerűségem tudatában — készséggel visszavonom állításomat és meg is nyugszom.

Fazekas Sándor.

A szerkesztő üzenete.

Fazekas Sándor urnak B.-Sellye. Tekintettel Önnek előtünk tisztelt egyeniségére, szívesen adunk tét nyilatkozatának;

Gr. J. Tudósításáért fogadják köszönetünket. — Reméljük: máskor is felkeresi lapunkat.

K. B. Uj-Dombóvár. Kívánságát megtettük. — Kérjük, emlékezzék meg rólunk máskor is.

Füredi. Egyet-mást törölnünk kellett — Szíves ádvözlöletet küldünk és mielőbbi felgyógyulást kívánunk.

F. Zs. Vettük, adtuk, köszönjük.

Felölös szerkesztő és kiadó tulajdonos

Fekete Mihály.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdető-félnék külön lakoziméval is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra is postósan válaszolunk, ha a válasza szükséges postabélyeg beküldetik.

Pincze kerestetik ezer akóra, bővebb tudósítás Scitovszky-tér 12. (régí szám alatt).

Egy öt év óta játszott jó karban levő gordonka 15 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatal.

Kerestetik egy tevékeny fiatal ember, a ki magát helybeli ügynökök akarja kiképezni, egy jól bevezetett házi czikk eladására, csekély fizetést és magas jutalékot (Proviziót) szerezhet. Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

702

Folyó évi tanévre jó házból tanuló szállásra felvétetik. — Bővebbet a kiadó-hivatalban.

Uri házból való egy-két iskolás leányka egy előkelő háznál teljes ellátásra felvétetik. Bővebbet a kiadóhivatal.

784

Nyolcz hold szántóföld egy tagban, a pécsi határban, a város h közel, a szigeti ország-ut alatt jutányos áron eladó, vagy haszonbérbe vehető.

161

H I R D E T É S E K .

452

végr. 1884.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi tek. kir. jbiróság 5349 és 7039/1884. számú végzése által Brüder Samek és Brüder Bauer végrehajtatok javára Hány János pécsi lakos ellen 200 frt tőke, ennek 1884. évi május hó 21. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 13 frt 50 kr. perköltség és 500 frt tőke és jár. követeles erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felül foglalt és 416 frtra becsült kabátokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a 6594/1884. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Pécssett alperes lakásán (Király-utca 1. sz. a.) leendő eszközzésére 1884-ik év augusztus hó 30-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécssett 1884-ik évi augusztus hó 19. napján.

Kremmer Ferencz,
 kir. bír. végrehajtó.

801

Pályázat

felügyelői állásra.

A pécsi sertéshizlalo és előlegező társaság vállalatánál felügyelői állás lévén betöltendő, felbivatnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy ez iránt való képességüket kellően igazoló folyamodványukat f. é. szeptember hó 5-ig Záray Károly igazgatósági taghoz (Pécs, Anna-utca 4. sz.) benyujtsák.

Az igazgatóság által választandó felügyelő tartozik a társaság által megállapított s a fentemlített igazgatósági tagnál betekinthező szolgálati utasítás szerint a társaság szállástelepein a felügyelő s gazdasági teendőket végezni, a raktárt kezelni, az üzleti könyveket vezetni s esetleg egyéb írásbeli teendőket is ellátni.

Azon pályázók, kik a magyar, német és szerbet nyelvet szóban és írásban bírják, előnyben részesülnek.

A felügyelő évi fizetése egyelőre 800 frtban állapított meg. Pécssett, 1884. aug. 24-én.

800

A pécsi sertéshizlalo és előlegező társaság üzleti igazgatósága.

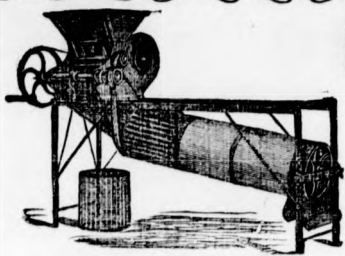
BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára

Budapest gyár külső vaczi-ut, raktár vaczi körút 68.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett

Trieur-jeit váltható szitákkal.

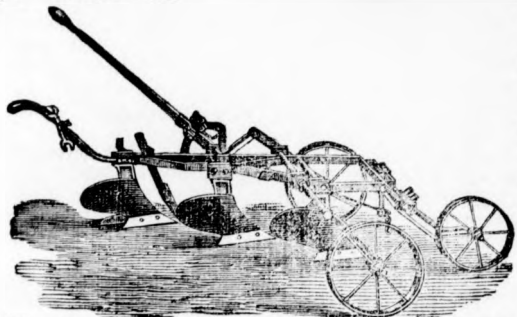

gabonatisztító rostákat,
tengeri morzsolókat,
szabadalmazott hármás ekéket,

közönséges és aczel ekéket, cséplőgép-lemezszitákat
gőzcsepítő és jargányeséplőkhöz. Lyukasztott és hasított lemezeket, malok,
méhészeti és technikai czeleka, jargányeséplőgépeket és minden egyéb gaz-
dasági gépeket. Továbbá e tenn a legújabbat:

Schmied H. szabadalmazott nemzeti rostát.

1882. augusztus 30-án 17,567. sz. alatt szabadalmazva, mint egyedüli jogosított
gyártója. Nagysága: 4 láb 4 hüvelyk magas és 2 láb 4 hüvelyk széles, súlya
50 kilo, ára 48 frt. Raktár Pécsen: MATROSCHE JÁNOS vaskereskedő urnál.
Arjegyzekek kívánatra ingyen és bérmentve. 712

4991 sz.

1884.

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy ifju Némethy József végrehajtatónak, Wetzl Antal és neje Löw Adél végrehajtást szenvedő elleni 7 frt 95 kr, tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. tszék területén levő Hosszúhetény községben fekvő a hosszúhetényi 413. sz. tjkönyvben foglalt 1106. h. sz. sz. szőlő és présháznak Löw Adélt illető $\frac{1}{3}$ részére, 372 frt 20 kr, valamint a hosszúhetényi 414. sz. tjkönyvben felvett 1107. h. sz. sz. szőlő és présháznak ugyanazt illető $\frac{1}{3}$ részére az árverést 372 frt 20 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi október hó 7-ik napján d. e. 10 órakor Hosszúhetény községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 37 frt 20 kr., és 37 frt 20 krt, készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1884-évi július hó 18-án tartott üléséből. Kiadta:

Streliczky,

kir. törvszéki jegyző.

799

12178

1884.

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bodakos János végrehajtatónak, özv. Kovács Jánosné Balaskó János mint gyámnak végrehajtást szenvedő elleni 75 frt s járuléka iránti végrehajtási ügyében a Dinnyeberki 37 sz. tjkönyvben felvett 52 sz. ház és belsőségre 440 frt. ugyanezen tjkönyvben foglalt 895 és 1001. h. sz. sz. szőlőkre 1122 frt és a dinnyeberki 275 sz. tjkönyvben felvett 948 h. sz. sz. fekvőségre 15 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1884-ik évi november hó 26-ik napján d. e. 10 órakor Dinnyeberki községi bírólakban a pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság irattárában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 44 frt 145 frt 70 krt, 112 frt 20 krt, 1 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881-ik LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám a. k. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsen, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1884. évi augusztus hó 1-én.

kiadta:

Visy Pál,

kir. törvényszéki jegyző.

798

SÁRKÁNY bizományi butor-csarnoka

(Honi gyártmány) BUDAPESTEN,

Gizellatér 3-ik szám 1-ső emelet a Deák-Ferenc-utca sarkán.

ajánlja a magas uraságoknak és nagyérdemű közönségnek csarnokában elsőrendű hazai asztalos és kárpitos mesterek közreműködésükkel nagyszerű választékban elhelyezett, elegáns salon-, ebédlő-, háló és fogadó-termek butoraitt ugyisint polgári kibécselt termek készített egyszerű de szolid asztalos és kárpitos butorokat.

Nagy készlet legújabb divatu izlésteljesen kiállított szalon garnitúrákból atlasz, selyem, bársony, burett, cepp szatin és juttasróvetekből rendkívül olcsó árak mellett. Képes árjegyzék-ek ingyen és bérmentve küldetnek. Vidéki megrendelések 10 százalékos előleg bekaldése mellett teljesítetnek. Csomagolásért 4%.

Iskola hirdetés.

Ezennel tudtára adom tisztelettel a t. cz. szülőknek, hogy nyilvánossági jelleggel bíró 6 osztályú

leány- tan- és nevelő-intézetemben

(Hunyady-utca 6. szám)

a beiratások és félévek f. évi augusztus utolsó és szeptember 1-ső napjain eszközöltetnek.

Intézetemben a növendékek értelmi-, vallás-, erkölcsi és testi kiképzéséről egyaránt gondoskodva van.

A növendékekért a beiratasi díjon kívül, tandíj fében havonként az I. és II. osztályban 2 frt, III. és IV. osztálybn 3 frt, V. és VI. osztályban 4 frt fizetendő; betudva a francia nyelv tanítását is.

Mint eddig, úgy ezental is fogadok növendékeket mérsékelt feltételek mellett, benlakásra teljes ellátással, sőt még olyan vidéki leánykakat is, kik tanulmányaikat a polgári iskolában folytatni akarják; és alkalmat nyernek a benlakó növendékek a szabad időben a francia-nyelvbeni társalgásra.

Eddigi 15 évi működésem arra enged következtetni, hogy ezután is számosan fognak megtisztelni bizalmukkal, melynek minden tekintetben megfelelni törekvésem leend.

Pécsett, 1884. augusztus 18.

Tisztelettel

Werner Magdolna
leány-tanintézet tulajdonosnő.

A helybéli nyitvános három osztályú

kereskedelmi középtanodában

a beiratások

az intézeti helyiségben (Mária-utca 8. sz.) augusztus hó 30-ától kezdve teljesítetnek.

Az intézet végzett tanulói az

egy évi önkényteltségi jogot
elnyerhetik.

A helybéli tek. kereskedelmi s ipartársulat által a tanodával egybekapcsol

külön tanfolyamba

a kereskedő tanoncok felvétele ugyanott augusztus hó 31-től kezdve eszközöltetik.

Az igazgatóság.

Legjobbak a világon

és egyszerű, valamint tartós szerkezetüknek fogva minden más varrógépek között előnyben részesülnek.

Helyben valódiak csak

NEIDLINGER 6-nél PÉCSETT, FERENCZIEK-UTCA 6. SZ.

Dömel Nándor

hirdető, tudakozó és szolgálatközvetítési
ügynöksége Pécssett, József-utca 21. szám.

Egy 35 éves férfi ki több helyről igen jó bizonyítvánnyal bír, mint felügyelő írásági — vagy iroda-szolga helyben vagy vidékre ajánkozik. Ha követeltetik 100 frt óvadék összeget tesz le.

Egy családos ember mint felügyelő keres helyet. 100frt óvadék összeget tesz le.

Több ház és szőlő kerestetik megvételre, valamint jutányos eladásra is.

Egy 30 éves magyar nő a ki háztartás minden nemét érti, mint gazdaasszony vagy kulcsárnő helyben vagy vidékre ajánkozik.

Egy gazdasági hivatalnok alkalmazást keres.

Egy okl. tanítónő, aki magyar és német nyelvre képesített, ajánlja magát külön órák adására háznál vagy saját lakásán.

Férfi és nőcseledek azonnal elhelyeztetnek. Bővebb értesítés nyerhető Dömel Nándor ügynökségénél, ki egyuttaj szobafestői és mázolóli üzletét is batorkodik ajánlani.

757

A pécsi egyesült külváros takarékpénztár

részéről közhírré tétetik, hogy nagyobb összegű és legalább egy évre elhelyezendő betétek után

5% kamatot,

kisebb összegű vagy rövid időre elhelyezendő betétek után $4\frac{1}{2}\%$ kamatot nyújt a betevőknek és ezen felül

a kamat-adót sajátjából fizeti.

Pécsett, 1884. évi Augusztus hó 7-én.

Az igazgatóság.